

3. กลุ่มเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

3.1 ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย เกี่ยวกับความต้องการใน ศักยภาพ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ด้านการจัดการ องค์การ ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านหลักสูตรและผู้สอน และด้านสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์ฝึกอบรม ของสถานประกอบการสปา

ตารางที่ 4.64 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับความต้องการใน ศักยภาพด้านการบริการ

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย ด้านที่ 1: ด้านการบริการ
<p>1. ต้องการขยายบริการสปาไทยที่มีการสร้างอัตลักษณ์ที่โดดเด่นมากกว่าประเทศอื่นใน ASEAN ให้สามารถเข้าสู่ตลาดเฉพาะส่วนเพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้น เช่น นำไปเชื่อมโยงกับ Health and Wellness เป็นต้น</p> <p>2. ต้องการแก้ไขการบริการของสปาที่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของธุรกิจสปาที่ยังสับสนกับการให้บริการของอบ อบ นวด หรือมีการบริการที่แอบแฝง</p> <p>3. การให้บริการธุรกิจสปาประเทศไทยยังคละกัน ลูกค้าแยกแยะไม่ค่อยออกระหว่างสถานประกอบการที่เป็นสปาและไม่ใช่สปา ซึ่งประเทศเองยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองหรือปกป้องธุรกิจสปา ดังนั้น ธุรกิจสปาจึงได้รับความนิยมสูงขึ้นอย่างรวดเร็วภายในเวลา 7-8 ปีที่ผ่านมา ทำให้ผู้ประกอบการก็พยายามจะหันมาใช้ชื่อสถานประกอบการของตนว่าสปา แทนที่จะเป็นนวด หรืออบอบนวด หรือแม้กระทั่งนวดเท้าซึ่งมีธุรกิจแอบแฝงอยู่ ก็ใช้ว่าคำว่าเป็นสปา ซึ่งก็จะเห็นสปาเคลื่อนเต็มเมืองไปหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมืองท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเป็นกังวล</p> <p>4. ต้องการให้มีจำนวนสถานประกอบการสปาน้อยลง จุดอ่อนอยู่ที่ไม่มีการควบคุมจำนวนสถานประกอบการสปา ส่งผลต่อคุณภาพการบริการ มีการพูดกันอยู่ตลอดเวลาว่าสปาไทยดี ซึ่งก็เหมือนเป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีผู้ประกอบการสปาเพิ่มขึ้น โดยที่ไม่ได้พิจารณาเบื้องหลังว่าสปาที่มีอยู่เดิมมีคุณภาพดีหรือไม่ ธุรกิจอยู่ได้หรือไม่ หากอยู่ไม่ได้เน้นการส่งเสริมกันเข้าไปก็ไม่มีความหมาย ทำให้ไม่มีธุรกิจสปาไทยไม่มีจุดแข็ง หากสปาอยู่ได้คุณภาพทุกอย่างก็มักจะดี แต่หากผู้ประกอบการสปาอยู่ไม่ได้ด้วยความจำเป็นในค่าครองชีพ ก็จำเป็นที่เขาต้องทำในสิ่งที่ไม่อยากทำแต่เพื่อความอยู่รอด ลดราคาโดยลดคุณภาพการบริการด้านต่างๆลง คิดว่าหากมีการควบคุมจำนวนสถานประกอบการสปา และมีหลักการในการให้ใบอนุญาตที่มีความแตกต่างมากกว่านี้จะทำให้มาตรฐานการบริการของสปาดีขึ้น</p>

ตารางที่ 4.65 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย เกี่ยวกับความต้องการใน ศักยภาพด้านบุคลากร

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย ด้านที่ 2: ด้านบุคลากร
<p>1. บุคลากรที่เข้ามาเรียนสปาส่วนใหญ่ก็จะเป็นคนเดิมที่มาเรียนจบไปแล้ว และก็ไปทำงานเป็น Freelance คาดว่าประเทศไทยน่าจะมีผู้ให้บริการที่เป็น Freelance มากที่สุดในโลก ทำให้การควบคุมคุณภาพทำไม่ได้ ปกติมักจะเห็นแต่มีคฤหบดี Freelance แต่ที่ประเทศไทยจะมี Freelance Therapist และในเชียงใหม่มีผู้ให้บริการ Freelance มากที่สุด เพราะใกล้ แต่ละที่เดินทางไปได้ ซึ่งในกรุงเทพฯ อาจจะมีจำนวนน้อยกว่า เพราะเดินทางลำบากกว่า และในฤดูกาลท่องเที่ยว Freelance จะทำงานได้เงินมากกว่าผู้ที่ทำงานประจำ แต่สปาที่ใช้ผู้ให้บริการในลักษณะนี้แสดงว่าเจ้าของสปายังไม่มีวิสัยทัศน์ คือยังไม่เข้าใจธุรกิจสปาว่าการให้บริการจะเหมือนกันไม่ได้ เช่น ลูกค้านานวดอโรมาแล้วไม่มีผู้ให้บริการพอ จึงใช้บริการจาก Freelance หากสปาแต่ละแห่งเรียกใช้ผู้ให้บริการ Freelance คนเดียวกัน ลูกค้าจะไม่ได้อะไร เพราะการนวดแต่ละแบบของแต่ละที่จะไม่เหมือนกัน แต่ละแห่งก็มี Signature ของตัวเอง เช่น นวด Lanna Natural Delight ซึ่งสปาอื่นไม่มี หรือบางแห่งมี King of Massage ซึ่งเป็นรูปแบบของแต่ละแห่ง การฝึกอบรมผู้ให้บริการก็ต้องเฉพาะของแต่ละที่ พวกนี้ผู้ให้บริการ Freelance ก็จะทำไม่เป็น ทำให้บางแห่งจะเรียกใช้ผู้ให้บริการ Freelance ไม่ได้ แต่หากเป็นนักธุรกิจที่เข้ามาเพราะคิดว่าธุรกิจสปาง่ายและไม่ใช้ผู้ที่คิดจะทำสปาจริงจัง ไม่มีวิสัยทัศน์ในการทำธุรกิจสปา ก็จะเรียกผู้ให้บริการสปา Freelance อย่างเดียว แม้แต่โรงแรมขนาดใหญ่ก็ยังมีการทำเช่นนี้ ในเชียงใหม่ผู้ให้บริการ Freelance เดินทางกันทันเวลา เพราะสามารถเดินทางถึงกันเร็วมาก โดยมอเตอร์ไซด์</p> <p>2. ผู้ดำเนินการหายาก ทั้งที่มีการสอบผ่านผู้ดำเนินการหลายครั้ง เมื่อมีการจัดสอบผู้ดำเนินการก็มีผู้มาสอบมากบางครั้งถึง 5,000 คนแต่ไม่ได้มาทำงานเป็นผู้ดำเนินการ ทุกคนมีสิทธิสอบและกระทรวงสาธารณสุข เปิดสอบฟรี ไม่มีเงื่อนไข ส่วนหนึ่งเป็นข้าราชการมาสอบ คนที่สอบไม่ได้มาทำงานสปาจริง สอบเพื่อเอาใบประกาศนียบัตรเก็บไว้เฉยๆ แต่ผู้ที่มาทำงานจริงไม่ได้สอบ</p> <p>3. ยังขาดแคลนบุคลากร โดยเฉพาะผู้ให้บริการอยู่อีกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีอุปสงค์มากกว่าอุปทาน เพราะเมื่อผลิตผู้ให้บริการออกมาได้ก็จะมีเป้าหมายไปทำงานต่างประเทศกันมาก มีคนจองไปหมด และภาครัฐก็ไปทำอะไรไม่ได้เพราะเป็นสิทธิของแต่ละบุคคล</p> <p>4. แรงงานมีมากมายเพียงพอ แต่แรงงานที่ได้มาตรฐานยังขาดแคลน การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพนั้นยังมีปริมาณไม่เพียงพอ แรงงานที่ได้มาตรฐานส่วนใหญ่จะถูกดึงไปทำงานต่างประเทศด้วยค่าจ้างที่น่าพึงพอใจ ในความเป็นจริงไม่ต้องการให้มีการส่งออกแรงงานด้านสปา ควรให้แรงงานที่ได้อยู่ในประเทศ แล้วก็พัฒนาแรงงานที่ยังไม่ได้มาตรฐานให้เพียงพอเสียก่อน เมื่อเรามีเกินพอแล้วจะไปทำงานที่ไหนก็ได้ แต่ขณะนี้แรงงานก็ถูกดึงกันไปดึงกันมาจากโรงแรมด้วยกันเอง โรงแรมเล็กก็ไปโรงแรมใหญ่ จากโรงแรมใหญ่ก็ไปโรงแรมต่างประเทศ นั่นคือบุคลากรไทยยังมีอยู่แต่มีคุณภาพไม่เพียงพอ ซึ่งก็สามารถพัฒนาให้มีคุณภาพได้</p>

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

ด้านที่ 2: ด้านบุคลากร

5. ผู้ให้บริการยังต้องการการพัฒนาที่ดี คือเขาอาจจะมีประกาศนียบัตรมาแล้ว เรียนจบแล้ว แต่ในขณะที่เดียวกันบุคลากรยังต้องการการพัฒนาอยู่อีก ซึ่งต้องพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ มิใช่ทำแล้วหยุด แล้วอีก 3 ปี จึงมาทำใหม่ เพราะหากเรียนไปแต่ไม่ได้ทำงานจริง ในช่วงเวลา 3 เดือน จากการนวด 10 ทำในการนวด 1 Treatment ก็อาจจะมีทักษะเหลือเพียง 8 ท่า แม้จะบอกว่าไม่ลืม แต่หากไม่ได้ฝึกและทำตลอดเวลาที่ลืมได้ เพราะฉะนั้นสถานประกอบการที่จะประสบความสำเร็จ จะต้องมีการอบรมพนักงานเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ และมีการวัดผลอยู่ตลอด จัดกิจกรรมตรวจสอบพนักงานทุกอาทิตย์ ใน 1 เดือนทุกคนจะต้องมีการประเมินผล 1 ครั้ง เป็นต้น และต้องรักษามาตรฐานให้ได้ในบุคลากรทุกระดับไม่เฉพาะแต่ผู้ให้บริการเท่านั้น

ตารางที่ 4.66 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย เกี่ยวกับความต้องการในศักยภาพด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

ด้านที่ 3: ด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์

1. มี Day Spa บางแห่ง ยังต้องการให้สปาเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็น Professional Skin Care และผลิตภัณฑ์ที่ Organic โดยตอบว่าตนไม่ทราบว่าภาพรวมจะคิดอย่างไร แต่โดยส่วนตัวไม่ค่อยสนับสนุนให้ทำสมุนไพรสดมาใช้ โดยปั่นสมุนไพรกันเองหลังร้าน เพราะจะควบคุมคุณภาพไม่ได้ แต่ควรทำผ่านโรงงานแบบที่มีกรรมวิธีพาสเจอร์ไรส์ที่มีโรงงานผ่านกระบวนการที่ถูกต้อง ใช้แล้วเหลือเก็บไว้ในตู้เย็นให้ลูกค้าคนต่อไปใช้ต่อในครั้งหน้า ซึ่งเคยไปตรวจ Spa Grading ที่สปาขนาดใหญ่ ก็ยังมีการผสมสมุนไพรสดกันที่สปา อาจเป็นเพราะเป็นลูกเล่น (Gimmick) ของคนไทยที่มองว่าการทำสดจะเป็นสิ่งที่ดี เช่น ผสมน้ำขิงผสมดินสอพอง มาพอกหน้า น้ำขิงทำมานานก็ชั่วโมงแล้วเอามาพอกหน้า แล้วได้คุณประโยชน์จริงหรือไหม คุณภาพยังคงอยู่หรือไม่ ก็ตอบยาก ชาวต่างชาติก็มีทั้งชอบและไม่ชอบ ลูกค้าบางรายจะถามก่อน บางคนเลือกใช้ Professional Skin Care ที่เชื่อถือได้จากยุโรป และมีลูกค้าบางคนก็ถามก่อนว่าใช้ Thai Herbal หรือไม่ เพราะบางคนจะไม่ชอบ บางคนแพ้ ที่เจอกันมากคือแพ้ขมิ้น พอแล้วผื่นขึ้น สบประรดพอกจะแสบ ซึ่งลูกค้าบางคนอาจจะชอบเพราะไม่มีสารเคมี แต่ในความเป็นจริงวัตถุดิบทุกตัวก็มีสารที่ทั้งมีประโยชน์และมีโทษ ความต้องการในขณะนี้ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของไทยให้เป็น Organic ทั้งหมด แต่เมื่อเข้าไปศึกษา ก็พบว่าต้องใช้ของต่างชาติเกือบหมด ซึ่งแพงมาก แต่ไทยเองก็ควรหันมาพัฒนา Organic Thailand ให้เป็นที่ยอมรับของต่างชาติ สปาบางแห่งเคยให้ต่างชาติเข้ามาทดลองตรวจสอบความเป็น Organic ในโรงงาน จะต้องเสียเงิน 400,000-500,000 บาทเพื่อให้ได้ใบรับรองปีต่อปี ซึ่งมีราคาสูงมากเกินไป

2. ผลิตภัณฑ์สปาของไทยมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น สามารถขยายสู่ตลาดเฉพาะส่วน เช่น Health and Wellness ได้ แต่ยังคงต้องการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจังมากกว่าเดิม

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

ด้านที่ 3: ด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์

3. สมุนไพรไทยสามารถนำมาใช้เป็นผลิตภัณฑ์ในสปาได้เป็นอย่างดี แต่ยังต้องการได้รับการส่งเสริมและการรับรองจาก อย. อย่างจริงจังและรวดเร็วมากกว่าเดิม
4. ความต้องการผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์เป็นส่วนประกอบ สปาแต่ละแห่งมีความต้องการและสามารถเลือกใช้ได้ตาม Concept ของสถานประกอบการนั้นๆ ซึ่งก็อาจจะแตกต่างกันไป

ตารางที่ 4.67 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย เกี่ยวกับความต้องการในศักยภาพด้านการจัดการองค์การ

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

ด้านที่ 4: ด้านการจัดการองค์การ

1. สถานประกอบการสปาไทยหลายแห่งยังต้องการระบบการบริหารจัดการที่ดีกว่าเดิม เพราะคนไทยยังไม่ค่อยมีระบบมากนักในเรื่องนี้ แต่หากเป็นสปาที่มีชื่อเสียงและเจ้าของเป็นต่างชาติ เช่น Banyan Tree เจ้าของเป็นคนสิงคโปร์ และที่อื่นๆที่เจ้าของเป็นชาวต่างชาติ จะเห็นว่าจะมีระบบในการบริหารจัดการที่ดีมาก แต่สถานประกอบการสปาของคนไทยยังไม่ค่อยทำได้ถึงระดับนี้มากเท่าที่ควร หรืออาจจะเป็นเพราะวัฒนธรรมของคนไทยส่วนหนึ่ง เช่น เป็นระบบการทำงานแบบครอบครัวที่ทำให้ระบบของไทยสู้ระบบของสิงคโปร์ไม่ได้
2. ยังต้องการให้มีการยกระดับมาตรฐานสปาไทย โดยทั้งภาครัฐและเอกชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการดำเนินการและการจัดการอย่างจริงจัง เพื่อให้อุตสาหกรรมสปาไทยเติบโตต่อไป สมาคมวิชาชีพมีจะส่วนสำคัญในการผลักดันอย่างมาก
3. สปาหลายแห่งยังมีการจ้างผู้ดำเนินการที่ไม่ได้ผ่านการสอบ ผู้ให้บริการไม่ได้ผ่านการอบรมตามที่กฎหมายกำหนด สถานประกอบการสปาต้องจัดการสถานประกอบการของตนในเรื่องการประกอบกิจการสปาให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด
4. การบริหารจัดการของสถานประกอบการสปายังไม่เห็นเด่นชัด แม้ว่าผู้ประกอบการสปาทุกรายลงทุนแล้วต้องพยายาม แต่ผู้ประกอบการหลายรายจะไม่มีความรู้พื้นฐาน บางรายอาจจะเป็นนักบริหารมาจากที่อื่นอยากเปิดสปาเพราะว่าชอบ มักได้ยินบ่อยว่ามาเปิดสปาเพราะชอบใช้บริการจึงมาเปิดเอง แต่การเปิดเอง การบริหารจัดการสปาก็ต้องเข้าใจธุรกิจสปาที่เป็นธุรกิจที่ละเอียดอ่อนด้วย เปรียบเทียบว่า การทำธุรกิจอะไรก็ตามเมื่อเริ่มต้นทำธุรกิจเปรียบเหมือนการเริ่มต้นมีลูก ก็ต้องเข้าใจลูกว่ามีนิสัยใจคอเป็นอย่างไร ต้องการอะไร จะเติบโตได้ไหม โตแบบใด
5. ต้องการเห็นสปาที่มีการบริหารจัดการองค์การที่มีความเป็นมืออาชีพมากกว่านี้ ซึ่งตรงจุดนี้คนไทยไม่ค่อยมี คนไทยจะเป็นลักษณะของ One Man Show มาก ไม่ว่าตัวของผู้บริหารหรือเจ้าของจะเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติก็ตาม ก็ยังต้องให้มีการบริหารจัดการองค์การชัดเจนและออกมาอย่างเป็นระบบ

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

ด้านที่ 4: ด้านการจัดการองค์การ

6. สถานประกอบการสปาหรือผู้ดำเนินการควรที่จะต้องบริหารจัดการผู้ให้บริการ โดยต้องสร้างตารางการทำงานและตารางการฝึกอบรมด้วยให้กับผู้ให้บริการด้วย ไม่ควรปล่อยให้ผู้ให้บริการทำงานกันไปโดยที่ไม่มีการตรวจสอบหรือเช็คซ้ำ ควรจะต้องมีการสอบมือทุกสองเดือนหรือสามเดือนก็แล้วแต่ความพร้อมของสถานประกอบการสปาแต่ละแห่ง และตัวของ Senior Therapist หรือตัวครูผู้สอนก็ต้องรายงานไปยังผู้ดำเนินการให้ทราบด้วย

ตารางที่ 4.68 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย เกี่ยวกับความต้องการในศักยภาพด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

ด้านที่ 5: ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม

1. สปาเกือบทุกแห่งลูกค้าก็จะเป็นกลุ่มลูกค้าต่างชาติ เพราะด้วยราคาและการลงทุนที่ต้องการคน สถานที่ และผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูง จึงมีความต้องการสถานที่ต้องดีกว่าร้านนวด สถานที่ต้องดีและมีคุณภาพ แต่ตอนนี้เริ่มสับสนและมั่ว คือยังมีการส่งเสริมให้มีการนวดไทยกันข้างถนนโดยใช้คำว่าสปากันอยู่ การนวดข้างถนนสถานที่และสภาพแวดล้อมจะไม่ดี ลูกค้าต่างชาติจะแยกไม่ออก ส่งผลให้ภาพลักษณ์สปาไทยถูกลดระดับลงด้วย
2. ความต้องการด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมจะแตกต่างกันไป เช่น สปาบางแห่งต้องการมีมุมพักผ่อน บางแห่งต้องการมีมุมอ่านหนังสือ ซึ่งต้องแยกตามความต้องการของแต่ละแห่งไป เพราะแต่ละประเภทของสปาจะไม่เหมือนกันแล้วแต่ว่าเป็น Day Spa/ Hotel Spa/ Resort Spa
3. ต้องการให้เห็นเรื่องการสร้างสถานที่ที่ดีและครบตามองค์ประกอบของสปาที่มีการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ซึ่งก็อยู่ที่การลงทุน สปาที่ลงทุนสูงจะอยู่ลำบาก เพราะต้นทุนสูง สปาติกแถว 1 ห้อง สามารถจะมีใบอนุญาตเหมือนกับสปาขนาดใหญ่ที่ลงทุนสูง ไม่ลงทุนให้มีบรรยากาศที่ดีเลิศเหมือนสปา จะเป็นพื้นที่ของการให้บริการสปาอย่างเดียว สปาที่ลงทุนสูงแต่ลูกค้าไม่เห็นความแตกต่าง ภาครัฐเองก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับผู้ลงทุนสูงกว่าอย่างสมน้ำสมเนื้อ ใบอนุญาตเดียวกันให้เหมือนกันกับผู้เปิดติกแถวหนึ่งห้อง นอกจากนี้สปายังต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ประกันสังคม และอื่นๆที่เข้ามาเกี่ยวอีก ซึ่งก็ต้องพยายามดิ้นรนหาทางออกให้อยู่รอดกันเอง
4. ยังต้องการให้สถานประกอบการสปาไทย ให้ความสำคัญกับสถานที่และการตกแต่งให้มากขึ้น จากการทำไปตรวจการให้ Spa Grading ของกระทรวงสาธารณสุข พบว่าสปาจะให้ความสำคัญกับตัวอาคารกับตัวสิ่งปลูกสร้างน้อยมาก ทำอย่างไรให้สามารถที่จะดึงภาพลักษณ์ หรือสิ่งที่สัมผัสได้ เรียกว่า Sense ของความเป็นสปาไทยให้อยู่ในกลุ่มของผู้ใช้บริการ ต้องมีภาพลักษณ์ของความเป็นไทย อย่างน้อยมองแล้วรู้สึกถึงความ เป็นไทย จะเป็นไทยภาคใดก็ได้

ตารางที่ 4.69 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย เกี่ยวกับความต้องการในศักยภาพด้านหลักสูตรและผู้สอน

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย ด้านที่ 6: ด้านหลักสูตรและผู้สอน
<p>1. การจัดตั้งเป็นโรงเรียนสอนสปา น่าจะขึ้นอยู่กับสถานประกอบการแต่ละแห่งว่าสนใจในธุรกิจในการฝึกอบรมหรือไม่ หลายคนไม่สนใจเพราะทำแล้วยุ่งยาก ผู้ประกอบการสปาบางรายเมื่ออยากจะทำ แต่ก็ทำไม่ถนัดด้วยเงื่อนไขและกฎระเบียบในการจัดตั้งโรงเรียน ต้องการสร้างหลักสูตรที่ได้รับการรับรอง ต้องการมีบุคลากรที่มีความสามารถจัดตั้งโรงเรียนได้อยู่ในมือ บุคลากรที่จะมาเป็นครูผู้สอนหายาก คนที่นัดเก่งก็ไม่ได้สามารถจะเป็นครูได้ทุกคน ต้องคนสอนเป็นและทำเป็น ต้องมีทักษะในการสอนด้วย</p> <p>2. หากจะสอนให้ได้มาตรฐานที่ดี ครูผู้สอน 1 คนจะสอนได้ไม่เกินครั้งละ 6 คน และหากเกิน 6 คนก็ต้องขอจัดตั้งเป็นโรงเรียน แต่หากไม่ถึง 6 คน ก็ไม่ต้องขอเป็นโรงเรียน แต่ก็ไม่มีใบรับรองจากกระทรวงสาธารณสุขรับรอง สำหรับสถานที่สอนยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข คือเรื่องที่อยู่ประกอบการก็สงสัย คือในส่วนของผู้ที่ลงนามการสร้างอาคารสำหรับสร้างโรงเรียน ต้องเป็นวุฒิวิศวกรเท่านั้น ซึ่งทั้งประเทศมีไม่ถึง 5 คน แม้แต่วิศวกรที่เซ็นตึกสูงก็ยังลงนามให้ไม่ได้ ทางกระทรวงฯบอกเป็น พรบ.บังคับ และขั้นต่ำต้องจ่ายเงิน 50,000 บาท ในการลงนามอาคารที่ถูกต้อง ในทางปฏิบัติการสอนแต่ละครั้งก็มักจะละไม่เกิน 12 คน อาคารในโรงเรียนสอนก็ไม่จำเป็นต้องใหญ่โตมาก อย่างมากก็เพียง 1-2 ชั้นก็พอ แม้แต่คอนโดมิเนียมขนาดใหญ่ก็ยังไม่จำเป็นต้องใช้วุฒิวิศวกรลงนาม</p> <p>3. ต้องการให้มีหลักสูตรด้านการจัดการสปา ซึ่งยังไม่มีการจัดการเรียนการสอนมากนักในประเทศไทย นอกจากนี้ หลักสูตรสปาในมหาวิทยาลัย ก็ยังขาดครูผู้สอนที่ดี เนื่องจากผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากอุตสาหกรรมสปา จึงควรให้ผู้สอนมีโอกาสได้รับการฝึกทักษะและประสบการณ์จากการทำงานจริงในธุรกิจสปาด้วย</p> <p>4. หลักสูตรสปาจะเขียนให้สวยงามเช่นไรย่อมได้ แต่ที่ต้องการคือการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถในการสอน อาจารย์บางคนมีคุณวุฒิแต่ไม่สามารถถ่ายทอดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการบริการ การบริการสปาไม่ใช่บริการที่สามารถชั่ง ตวง วัดได้ คือจะเป็นทั้ง Science กับ Arts บวกกัน ต้องมีมาตรการหรือกระบวนการประเมินผล และต้องรับรองมาตรฐานครูผู้สอนด้วย ซึ่งได้พยายามชี้แจงกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงแรงงาน แต่คิดว่าหลักสูตรควรจะเป็นงานของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานภาคการศึกษาที่ควรจะต้องช่วยกันทำอย่างจริงจัง คงไม่ใช่งานของกระทรวงแรงงานหรือกระทรวงสาธารณสุขเป็นหลัก แต่ 2 กระทรวงนี้ก็ควรที่จะช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกัน</p> <p>5. หลักสูตรการสอนสปาทุกแห่งก็พยายามทำ ซึ่งส่วนใหญ่ก็มักจะดีหมด แต่บุคลากรผู้สอนจะแตกต่างกัน จึงต้องการให้ครูผู้สอนต้องพัฒนาให้เร็วกว่าผู้เรียน คือครูผู้สอนจะหยุดนิ่งไม่ได้ เพราะฉะนั้นที่กล่าวกันว่าบุคลากรมีจำกัดเพราะว่าครูผู้สอนที่มีอยู่ในขณะนี้ในโรงเรียนที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุขใน</p>

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

ด้านที่ 6: ด้านหลักสูตรและผู้สอน

หลักสูตรต่างๆส่วนใหญ่ ใช้ครูผู้สอนที่เป็นผู้ให้บริการมาก่อนแล้วก็มาสอนกัน อาจจะไปสอบเอาประกาศนียบัตรแล้วมาสอน ดังนั้น คุณภาพการสอนก็ยังไม่ได้ตามที่ต้องการ ในความเป็นจริงครูผู้สอนจะต้องสอนด้วยจิตวิญญาณ มิใช่สอนแค่จบชั่วโมง เคยเจอผู้ให้บริการที่จบมาจากสถาบันหนึ่งได้ประกาศนียบัตรมาทดสอบแล้ววัดไม่ได้เลย พบว่าเป็นการเรียนหลักสูตร 5 วัน แต่เรียนจริงเพียง 2 วัน เมื่อถึงวันที่แจกประกาศนียบัตรก็ไปรับ ก็คือจ่ายเงินแล้วได้ใบประกาศนียบัตรมา ซึ่งไม่มีความหมายอะไรกับการรับรอง เพราะฉะนั้นนั่นคือสิ่งที่เรากำลังทำลายคน ไม่ใช่สร้างคน คนที่เรียนมาก็ไม่ได้งานที่ไหน ทางสมาคมฯก็ไม่กล้าแนะนำให้สถานประกอบการสปาที่ใด

6. ต้องปรับปรุงมาตรฐานของการรับรองผู้ที่เป็นครูผู้สอนใหม่ เคยมีโรงเรียนที่สอนสปาและมีสปาหลายแห่งได้ส่งพนักงานไปเรียน พบว่าบางแห่งบอกว่าหลอกให้ชื่อของ และไม่ได้สอนอะไรเลย มีแต่คู่มือ แต่ได้รับการรับรองหลักสูตร ซึ่งในสมัยก่อนมีการรับรองแต่หลักสูตร แต่ไม่มีการรับรองครูผู้สอน แต่ปัจจุบันถึงแม้จะมีการรับรองครูผู้สอน แต่ก็คิดว่ายังคงต้องปรับปรุงอีก

7. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีศูนย์ฝึกอบรมสปาที่ อ.แมริม เชียงใหม่ จะมีการจัดฝึกอบรมในส่วนของผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ เป็นหลักสูตรที่สร้างไว้แล้วให้กระทรวงสาธารณสุขรับรอง ถ้าเปิดสอนฟรีก็จะมีผู้มาเรียน แต่หากเสียเงินเรียนก็จะไม่มีผู้มาเรียน หากจัดเปิดอบรมผู้ดำเนินการสปา 120 ชั่วโมง ผู้ให้บริการ 500 ชั่วโมง ก็จะไม่มีคนมาเรียนอีกเช่นกัน เพราะเสียเวลาทำมาหากิน บางครั้งสถานประกอบการก็ไม่อนุญาตให้มาเรียนเพราะจะขาดคนทำงาน มีเพียงบางแห่งที่ให้มา

8. ครูผู้สอนขาดแคลน ซึ่งก็ทำให้มีครูผู้สอนมือใหม่มาแทน เพราะครูผู้สอนที่มีฝีมือจริงๆก็อยู่ไม่ค่อยได้นาน บางคนก็ไปเปิดธุรกิจเอง และบางคนก็ถูกดึงตัวไปทำงานต่างประเทศ

ตารางที่ 4.70 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย เกี่ยวกับความต้องการในศักยภาพด้านสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์ฝึกอบรม

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

ด้านที่ 7: ด้านสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์ฝึกอบรม

1. สถานที่ฝึกอบรมก็ต้องมีความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สื่อให้เหมาะสมกับหลักสูตรที่มีอยู่ ขึ้นอยู่กับว่าสถานประกอบการสปานั้นๆหรือสถาบันสอนนั้นๆมีหลักสูตรอะไรบ้าง บางหลักสูตรก็จะลำบากกว่าหลักสูตรอื่นเพราะต้องการเครื่องมือ เครื่องใช้ และสื่อที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย เช่น การบริการด้วยน้ำอาจต้องมีเครื่องเจดที่ฉีดพ่นด้วยน้ำหลายเครื่อง หรือห้องสตีม ชาวน่า อ่างแช่ตัว ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้ถือเป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีสูง มีราคาแพง ซึ่งทุกๆ 3 ปีก็จะเปลี่ยนไป สปาก็เป็นเหมือนเหยื่อผู้ผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือเหล่านี้ เพราะผู้ผลิตก็ไม่สามารถจะขายของเดิมๆได้ตลอดเวลา มีการออกรุ่นใหม่มาเพื่อที่จะให้ขายได้ง่ายขึ้นรวมทั้งการแข่งขันระหว่างผู้ขายเองด้วย ดังนั้น ทุก 3 ปีก็จะเห็น

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย

ด้านที่ 7: ด้านสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์ฝึกอบรม

รุ่นใหม่ ซึ่งหากสปาจะตามให้ทัน ผู้ที่ลำบากคือสถาบันที่สอน สถาบันอาจจะต้องหาวิธีการสอนด้วยหลักการโดยมีมือเครื่องมือพอสมควรเพื่อจะให้ใช้ได้ทดลองใช้ โดยใช้สื่อการสอนเข้าช่วย แต่หากทางสถาบันที่สอนสามารถจะประสานขอความร่วมมือกับบริษัทผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าก็คงจะช่วยเหลือได้ส่วนหนึ่ง แต่หากก็อาจได้ เช่น ในหลักการสอนในเรื่องของการใช้น้ำ แรงดันน้ำ และอุณหภูมิ น้ำ อาจสอนโดยวิธีการที่เคยสอนแล้วให้ผู้เรียนไปมีชั่วโมงในการทำงานจริงในสถานประกอบการสปาก็ได้ โดยที่สถาบันสอนขอความร่วมมือจากสปาในการส่งผู้เรียนไปฝึกงาน การขอคณาที่บริษัทผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต หรืออาจจะเชิญบริษัทผู้นำเข้าหรือผู้ผลิตมาให้ความรู้ซึ่งตรงนั้นที่สถาบันฯ ก็จะได้ความรู้ที่ใหม่มีการปรับให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพราะหากต้องซื้อตามให้ทันสมัยก็อาจจะลงทุนซื้อไม่ไหว

2. สถานประกอบการสปาทั่วไปหลายแห่งมีครูผู้สอน แต่ก็มักจะสอนแนวคิดเพียงอย่างเดียวจะไม่สอนอย่างอื่น เพราะฉะนั้นต้องสร้างความพร้อมขึ้นมา ไม่ใช่สอนแนวคิดอย่างเดียว หากจะเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาได้ ต้องมีความพร้อมในด้านการสอน พร้อมทั้งจะรับคนนอกเข้ามาเรียน ต้องมีสถานที่ที่พร้อมสอนไม่ใช่ปรับจากห้องที่ให้บริการลูกค้าเป็นห้องเรียน ซึ่งบางที่ก็ใช้กันแบบนั้น แล้วก็ต้องมีอุปกรณ์และสื่อการสอนให้ครบ และทันสมัย ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องมีเทคโนโลยีสูงมากแต่ต้องได้มาตรฐาน

3.2 ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับความต้องการในแรงงานอาชีพในตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านความสามารถ ด้านทัศนคติ และด้านบุคลิกภาพ ของสถานประกอบการสปา

ตารางที่ 4.71 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับความต้องการแรงงานอาชีพในด้านทักษะของตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ

ด้านที่ 1: ด้านทักษะ	ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
ผู้ดำเนินการ	1. ผู้ดำเนินการมีทักษะภาษาอังกฤษที่ใช้ได้เป็นส่วนใหญ่ แต่หากได้รับการพัฒนาด้านภาษาต่างประเทศอื่นอีก เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี รัสเซีย ก็จะดีมาก สามารถช่วยในการขายของสถานประกอบการสปาได้มาก
ผู้ให้บริการ	1. ผู้ให้บริการยังต้องพัฒนาด้านภาษาต่างประเทศอีกมาก เพื่อให้สามารถพัฒนาแรงงานออกไปสู่ระดับนานาชาติได้ ภาษาอังกฤษเป็นจุดอ่อนของบุคลากรไทยมาก เมื่อมีจุดอ่อนเรื่องภาษาก็จะมีผลกระทบไปทั้งหมด หากกล่าวถึง AEC ไทยก็จะมีปัญหาในจุดนี้ สปาไทยและบุคลากรคนไทยก็ต้องเตรียมความพร้อม หากสปาเข้าสู่การเปิด AEC

ด้านที่ 1: ด้านทักษะ	ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
	<p>หากเริ่มประเทศไทยก็จะเสียเปรียบสิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ที่ใช้ภาษาอังกฤษ ในประเทศของเขาอยู่แล้ว ภาษาอังกฤษสำคัญมากเพราะต้องไปเกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ทั้งในเรื่องของการบริการ ผลิตภัณฑ์ การดูแลสุขภาพโดยรวม หากผู้ให้บริการพูดเพียงประโยคง่ายๆ ในอนาคตก็จะไม่เพียงพอ ในอนาคตต้องมีความรู้มากขึ้นในเรื่องของภาษาอังกฤษ และก็ต้องมีความรู้ในเรื่องของศัพท์เทคนิคของอาชีพด้วย ต้องพัฒนาเรื่องภาษาอังกฤษที่ยังน่ากังวลอยู่ ซึ่งมีเวลาไม่มากนัก อุปสรรคอีกส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมนี้ คือมีต่างชาติที่เปิดสอนที่ต่างประเทศเอง ทำตัวเป็นผู้เชี่ยวชาญการนวดไทย และไปเปิดโรงเรียนสอนที่ต่างประเทศ มีเขียนเป็นหนังสือด้วย ก็มีทั้งดีและไม่ดี</p> <p>2. หากเปรียบเทียบทักษะด้านฝีมือการนวดของผู้ให้บริการปัจจุบันกับอดีต จะพบว่า ฝีมือของผู้ให้บริการในอดีตจะดีกว่า เพราะปัจจุบันการผลิตผู้ให้บริการยังไม่ทันจะมีประสบการณ์ในการทำงานเพียงพอ ก็มีการมาซื้อตัวกันไปทำงานยังต่างประเทศกันหมด ทำให้ทักษะและฝีมือการนวดของผู้ให้บริการปัจจุบันจึงยังมีไม่ค่อยเพียงพอ</p>

ตารางที่ 4.72 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับความต้องการแรงงานอาชีพในด้านความรู้ของตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ

ด้านที่ 2: ด้านความรู้	ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
ผู้ดำเนินการ	<p>1. หลักสูตรที่สอนผู้ดำเนินการจะไม่เกี่ยวกับเรื่องของการบริหารจัดการเลย ข้อสอบของกระทรวงสาธารณสุขก็ไม่เกี่ยว ส่วนใหญ่ไปเน้นเรื่องของนวดแผนไทย การสอนด้านการบริหารจัดการมีน้อยมาก จะสอนเพียง PDCA ซึ่งในความจริงผู้ดำเนินการต้องทำทุกอย่างในสปาเหมือน GM โรงแรม ต้องดูแลทุกอย่าง ดังนั้น จึงต้องการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการของผู้ดำเนินการสปา ซึ่งยังมีความรู้ไม่เพียงพอ งานผู้ดำเนินการเป็นงานยาก เพราะต้องรู้เรื่องของการบริหารจัดการรวมทั้งเรื่องของสปาด้วย มิเช่นนั้น จะบริหารจัดการไม่ถูก</p> <p>2. มหาวิทยาลัยและสถาบันต่างๆเมื่อผลิตบุคลากรที่จบออกมาด้านนี้โดยตรง พบว่าส่วนที่ยังขาดคือขาดความรู้ด้านบริหารจัดการและการตลาด พอจบออกมาไม่ค่อยจะมาเป็นลูกจ้าง แต่มาเปิดกิจการของ ถ้ามีความรู้ด้านบริหารจัดการและการตลาดจะสามารถพัฒนาตัวเองขึ้นไปเป็นหัวหน้างานได้ และมีความเข้าใจการบริหารจัดการและสามารถทำงานให้มีประสิทธิผลตามที่องค์กรต้องการได้ คือต้องรู้ว่าการบริหารจัดการจะทำ</p>

<p>ด้านที่ 2: ด้านความรู้</p>	<p>ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย</p>
	<p>อย่างไรบ้าง การตลาดจะทำให้คิดได้ว่า หากมีลูกค้าเข้ามาด้วยวัตถุประสงค์อย่างหนึ่ง แต่บังเอิญว่าตรงนั้นอาจจะไม่มีสิ่งที่เขาต้องการ ความรู้ในเรื่องของการตลาดจะทำให้พนักงานทุกระดับสามารถที่จะหาทางเสนอขายอย่างอื่นได้ หาทางสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าที่เดินเข้ามา เดินเข้ามาแล้วต้องได้เงิน มิใช่ส่งเขากลับออกไป เพราะคือสิ่งที่ง่ายเกินไป</p> <p>3. ต้องการให้เพิ่มพูนความรู้ด้านการตลาดแก่ผู้ดำเนินการในเชียงใหม่ เพราะบางคนอาจมีปัญหาอยู่บ้าง คือยังมองไม่ออกในเรื่องของการแข่งขัน</p> <p>4. ต้องการผู้ดำเนินการที่มีองค์ความรู้เรื่องสปาที่แท้จริง อย่างน้อยที่สุดก็ต้องรู้วิธีการให้บริการในสปาว่าทำอะไรจึงจะทำให้สปาออกมาสมบูรณ์แบบที่สุด แต่โดยพื้นฐานแล้วทางภาครัฐก็มีอบรมอยู่แล้ว แต่ก็ยังเป็นผู้ดำเนินการที่ไม่ใช่เนื้อแท้ หากเป็นไปได้จะต้องมีการตั้งองค์กรหนึ่งขึ้นมาเพื่อให้ ผู้ดำเนินการลงมือปฏิบัติงาน ให้ผ่านการฝึกอบรมจากองค์กรของภาครัฐ ผู้ดำเนินการที่ผลิตออกมาจึงจะเป็นแบบอย่างที่ต้องการและดี</p> <p>5. ผู้ดำเนินการควรจะต้องมีการเพิ่มเติมความรู้เป็นระยะๆ เพื่อให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา มิใช่ให้สอบผ่านผู้ดำเนินการแล้วจบที่ตรงจุดนั้นเลย สอบผ่านแล้วควรให้ผู้ดำเนินการที่ผ่านการอบรม ต้องมีการเสริมความรู้ให้ทันสมัยอยู่ตลอด ไม่ใช่เพียงการสอบผ่านแล้วผ่านไปเลย หากไปประกาศนียบัตรใช้ได้ตลอดชีวิต ก็ควรจะต้องมีการเรียกมาฝึกอบรมเป็นระยะๆ</p>
<p>ผู้ให้บริการ</p>	<p>1. ผู้ให้บริการมักจะมีการศึกษาน้อย ทักษะภาษาอังกฤษไม่ดี หากภาครัฐคิดว่าใครก็ได้ที่มาเรียนเป็นผู้ให้บริการคือคนด้อยโอกาส ด้อยการศึกษา ก็เท่ากับไม่ได้ยกระดับฐานะของผู้ให้บริการเลย ซึ่งในต่างประเทศผู้ให้บริการจบปริญญาตรีมีจำนวนมาก แต่ในประเทศไทยมักไม่ยอมให้บุตรหลานมาทำงานเป็นผู้ให้บริการ และผู้ที่จบปริญญาตรีแล้วก็ไม่มาทำ อย่างไรก็ตาม ผู้ให้บริการควรมีความรู้อย่างน้อย ม.6 ซึ่งในอนาคตควรจะเป็นปริญญาตรี ในขณะนี้ยังไม่มีการกำหนดการศึกษาขั้นต่ำ เพราะยังถกเถียงกันว่าเป็นการตัดโอกาสผู้ที่มีศึกษาน้อย จึงยังสร้างกฎเกณฑ์ให้จบถึงปริญญาตรีไม่ได้ เพราะผู้ให้บริการที่ทำงานอยู่ขณะนี้ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้จบปริญญาตรี ทำให้คนไทยไปทำงานต่างประเทศยากเพราะภาษาอังกฤษไม่ดี เรียนมาน้อย มีจบมาในระดับ ป.4 และ ม.3 ก็มีจำนวนมาก จึงสื่อสารภาษาอังกฤษกันไม่ได้</p> <p>2. ความรู้ของผู้ให้บริการด้านการนวดอาจจะไม่ขาดมากนัก แต่การเพิ่มความรู้สำหรับผู้ให้บริการที่มีอายุ เช่น คุณป้าอายุ 50 ปีขึ้นไปมีฝีมือนวดดีแต่ยังมีความจำเป็นต้องพัฒนา</p>

ด้านที่ 2: ด้านความรู้	ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
	ความรู้ ก็อาจพัฒนาโดยการให้ไปเรียนหาความรู้เพิ่ม แต่ก็คงจะยากสำหรับบางคน

ตารางที่ 4.73 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับความต้องการแรงงานอาชีพในด้านความสามารถของตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ

ด้านที่ 3: ด้านความสามารถ	ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
ผู้ดำเนินการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ดำเนินการของไทยยังต้องพัฒนาความสามารถอีกมาก เนื่องจากผู้ที่เก่งในเรื่องบริหารก็จะด้อยในเรื่องของประสบการณ์และความรู้เฉพาะทางของธุรกิจสปา ส่วนผู้ที่ก้าวขึ้นมาจากการเป็นผู้ให้บริการแล้วปรับสถานะขึ้นเป็นผู้ดำเนินการก็จะมีจุดอ่อนในเรื่องของการบริหารจัดการ อีกทั้งลักษณะของคนไทยเรามากจะนอบน้อมถ่อมตน เคยเป็นผู้ให้บริการมาขึ้นเป็นนายบางครั้งก็ลำบากใจเพื่อนร่วมงาน หรือบางครั้งจะพูด จะสอนงาน จะมีความคิดอะไรขึ้นมาก็ไม่มีความมั่นใจเต็มที่ ซึ่งก็ก็ต้องพัฒนาสิ่งเหล่านี้ด้วยเหมือนกัน 2. ผู้ดำเนินการบางคนยังต้องพัฒนาความสามารถด้านภาวะผู้นำอยู่บ้าง เพราะยังมีปัญหาอยู่เนื่องจากไม่ค่อยได้ฝึกอบรมมากเท่าที่ควร
ผู้ให้บริการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ที่เชียงใหม่มีโรงเรียนสอนสปาที่สามารถผลิตบุคลากรได้เป็นจำนวนมาก มีที่เรียนหลายแห่ง หาที่เรียนได้ไม่ยาก แต่บุคลากรที่จบออกมายังมีความสามารถไม่เพียงพอในการทำงานและยังไม่ได้มาตรฐานที่เท่าควร

ตารางที่ 4.74 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับความต้องการแรงงานอาชีพในด้านทัศนคติของตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ

ด้านที่ 4: ด้านทัศนคติ	ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
ผู้ดำเนินการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องการปรับทัศนคติของผู้ดำเนินการบางคนที่ต้องการเพียงมาสอบให้ได้ใบประกาศนียบัตร แล้วก็มีการเข้าไปวางไว้ เพื่อที่สามารถจดทะเบียนกับกระทรวงสาธารณสุขได้ เพราะในสปาผู้ดำเนินการต้องมีใบรับรองการสอบผ่านจากกระทรวงสาธารณสุข 2. ผู้ดำเนินการที่สอบแล้วไม่มาทำงาน 3 ปี มีทัศนคติที่ว่าสอบไปเพื่อเอาไว้เฉยๆ ก็ควรให้หมดอายุไปเลย เป็นการกำจัดผู้ที่ไม่ได้ทำงานจริงออกไปจากระบบ

<p>ด้านที่ 4: ด้านทัศนคติ</p>	<p>ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย</p>
	<p>3. ต้องการให้มีการปรับทัศนคติของผู้ที่มาเรียนและสอบผ่านเป็นผู้ดำเนินการแล้ว แต่ไม่ได้เข้ามาทำงานจริงในอุตสาหกรรมสปา ผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมสปาบางคนก็เข้ามาอบรมเพียงต้องการต้องการมาพัฒนาตนเองให้มีข้อมูลที่ทันสมัย ผู้ที่จบปริญญาตรีมาแล้วบางคนก็มาอบรมเพราะคิดว่ามาเพิ่มพูนวิชาความรู้ไว้เฉยๆ จะเอาไปใช้งานหรือไม่ก็เป็นอีกเรื่อง ดีกว่าอยู่ว่างๆ ส่วนผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมสปาก็มาอบรมแล้วกลับเข้าไปอยู่ในสปาที่มีบ้าง ซึ่งในความเป็นจริงทางหน่วยงานภาครัฐที่มาอบรมให้ก็ต้องการผู้ที่ได้มาตรฐานเพื่อกลับเข้าไปทำงานในสปา</p> <p>4. ผู้ดำเนินการคนไทยที่ไปทำงานต่างประเทศบางคนขาดจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีกรณีเจ้าของสปาซึ่งเป็นคนต่างชาติต้องการจะเปิดสปาในต่างประเทศ และหากคนไทยเป็นมาเป็นผู้ดำเนินการ ก็ให้เงินกลับมาประเทศไทยเพื่อมาหาผู้ให้บริการตามจำนวนที่ต้องการ และก็มาหาแหล่งที่สามารถซื้อใบประกาศนียบัตรผู้ให้บริการและคัดเลือกคนที่มีบุคลิกดีพอสมควร โดยหวังที่จะเอาไปฝึกเอง</p>
<p>ผู้ให้บริการ</p>	<p>1. ต้องการปรับเปลี่ยนทัศนคติของความมีระเบียบวินัยในการทำงานประจำที่สปาของผู้ให้บริการ สมาคมสปาล้านนามีโครงการสร้างอัตลักษณ์ไทยล้านนาสปาโดยทำร่วมกับสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานพาณิชย์จังหวัด โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดสนับสนุนในด้านการตลาด ด้านการนำไปสู่การขายให้ได้รายได้กลับมา ส่วนสาธารณสุขจังหวัดจะช่วยในเรื่องการพัฒนาบุคลากร ทำกันทุกปีอยู่แล้วโดยร่วมกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งก็จะมีหลายหลักสูตร เช่น หลักสูตรการพัฒนาบุคลากรเดิม กับหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรใหม่ แต่พอทำไป 1 ปี ในส่วนของผู้ให้บริการก็ไม่ได้ผล ไม่ได้เข้าสู่การทำงานในสถานประกอบการสปาจริง เพราะผู้ให้บริการหันไปเป็นพนักงาน Freelance กันหมด</p> <p>2. แรงงานที่จะมาเป็นผู้ให้บริการมีแต่ผู้ให้บริการยังขาดในภาคธุรกิจ คือผู้ให้บริการไม่ต้องการมาเป็นพนักงานประจำ สมาคมสปาล้านนาไม่ค่อยอยากสนับสนุนผู้ให้บริการ Freelance เพราะเป็นการส่งเสริมให้คนไม่มีระเบียบวินัย เป็นคนที่ไม่อยากอยู่ประจำและไม่อยากอยู่ในกฎระเบียบ แล้วก็มุ่งหาที่เรียนฟรีของทางภาครัฐ นอกจากภาคเหนือแล้วภาคอื่นของไทยก็อาจจะมีปัญหา Freelance แต่จะน้อยกว่าทางภาคเหนือ ขณะนี้พนักงาน Freelance ทำงานกันเหมือนเป็นธุรกิจจริงจัง มีเป็นจัดตั้งที่เป็นศูนย์กลางเรียกตัว แต่ในด้านลูกค้าหากเป็นลูกค้าที่เป็น Spa Lover ที่เป็นชาวต่างชาติที่ต้องการจะมาใช้บริการสปาอย่างแท้จริงซึ่งต้องการเห็นความแตกต่างของสปาแต่ละที่ หากลองไปใช้บริการที่สปาหลายๆแห่งเพราะต้องการทดลอง แต่หากมาพบกับพนักงานคนเดียวกันแต่เปลี่ยน</p>

ด้านที่ 4: ด้านทัศนคติ	ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
	เครื่องแบบ ลูกค้ายาจรู้สึกไม่ดี ทำให้สปาแต่ละแห่งไม่มีอะไรที่แตกต่างและทำให้คุณภาพของสปาไทยลดลง ขณะที่กฎระเบียบในการเป็นผู้ให้บริการ Freelance ก็ไม่มีเลย เช่น ไม่จำเป็นต้องเรียนจบอะไรมา

ตารางที่ 4.75 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับความต้องการแรงงานอาชีพในด้านบุคลิกภาพของตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ

ด้านที่ 5: ด้านบุคลิกภาพ	ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
ผู้ดำเนินการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดฝึกอบรมผู้ดำเนินการ ควรเพิ่มเรื่องของบุคลิกภาพด้วย 2. หากมี AEC ผู้ดำเนินการของไทยอาจมีปัญหาแน่นอน เพราะประเทศเพื่อนบ้านเขาสามารถมาเป็นผู้จัดการได้หมด ไม่ว่าจะเป็นสิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเขาจะมีบุคลิกภาพที่มั่นใจในตัวเองสูงกว่าคนไทย ขณะนี้คนลาวก็มีความมั่นใจสูงกว่าคนไทย ผู้ดำเนินการไทยต้องสร้างบุคลิกภาพให้กล้าและเก่งมากขึ้น คนไทยมักสุภาพเรียบร้อย การที่สุภาพเรียบร้อยแต่เก็บความเก่งไว้ในตัว บางครั้งก็ขาดโอกาสที่จะนำเสนอ ขาดโอกาสที่จะแสดงความสามารถ เพราะเราหมั่นแต่นอบน้อมถ่อมตน ตรงข้ามกับคนสิงคโปร์ที่เขาจะแสดงออกมาเต็มที่
ผู้ให้บริการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้บริการต้องเรียนเพิ่มเติมด้านบุคลิกภาพ สุขลักษณะส่วนบุคคล รวมถึงการแต่งกายด้วย แต่หากเป็นผู้ให้บริการ Freelance ก็จะไม่สนใจเรื่องดังกล่าว เมื่อนวดเสร็จแล้วก็จะกลับไป มีบางคนไม่ยอมแม้แต่จะเปลี่ยนเครื่องแบบ เพราะบอกว่ายุ่งยาก 2. ยังต้องการให้มีการสอนผู้ให้บริการด้านสุขอนามัย การทำผม การแต่งหน้า และการแต่งตัวด้วย ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยรังสิตเกี่ยวกับสปาไม่ใช่สอนเพียงแค่การนวดและอื่นๆ แต่หากต้องสอนการปรับบุคลิกภาพให้ดีขึ้นด้วย รวมถึงการแต่งหน้า ทำผม แต่งตัว

3.3 ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาแรงงานอาชีพของไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการสปาในอาเซียน

ตารางที่ 4.76 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาแรงงานอาชีพของไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการสปาในอาเซียน

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
เกี่ยวกับการพัฒนาแรงงานอาชีพของไทยให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของสถานประกอบการสปาใน ASEAN

1. แก่ใจเรื่องภาพลักษณ์การนวดบนห้องของโรงแรม ซึ่งในต่างประเทศห้าม โรงแรมที่ไทยบางแห่งไม่มีสปาแต่เรียกผู้ให้บริการ Freelance ไปนวดลูกค้าในห้อง แม้แต่โรงแรม 5 ดาวก็ยังมี บางครั้งก็ทำเป็น Complimentary Gift ให้ลูกค้าของโรงแรม หรือโรงแรมระดับ 3 ดาว ก็มีไปเก็บเงินลูกค้าในห้อง ซึ่งเป็นอันตรายต่อลูกค้า สำหรับเรื่องคุณภาพคงไม่ถึงมาตรฐานแน่นอนเพราะการนวดบนเตียงนอนก็ไม่ถูกต้องอยู่แล้ว มีผู้ให้บริการ Freelance บางรายก็ถูกลูกค้าปลุกปล้ำ ซึ่งก็อยู่ในส่วนความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงแรม หากโรงแรมไม่ต้องการทำธุรกิจสปา ก็ควรต้องมีสถานที่เฉพาะสำหรับให้ลูกค้าได้นวด แล้วหากต้องการเรียกใช้บริการผู้ให้บริการ Freelance ก็ยอมได้ แต่มิใช่การนวดในห้องพักแบบที่เป็นอยู่ ภาพลักษณ์การนวดไทยก็จะเสียหาย ซึ่งในต่างประเทศจะไม่มีเช่นนี้ แต่ในประเทศไทยกลับมีช่องทางให้ทำได้
2. บุคลากรสปาของไทยมีฝีมือ ทักษะ และความสามารถ แต่มาตรฐานสปาของกระทรวงสาธารณสุขไทยยังไม่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ ทำให้ประเทศไทยต้องยกระดับมาตรฐานสู่สากลหรือภูมิภาค เช่น ASEAN Standard ที่สมาคมสปาต่างๆกำลังร่วมกันจัดทำอยู่ และหากต้องการที่จะพัฒนาแรงงานไทยสู่ตลาดต่างประเทศ ยังต้องมีการพัฒนาอีกมาก
3. ปัจจุบันผู้ที่จบปริญญาตรี โดยที่ไม่ผ่านธุรกิจสปามาแล้ว ก็มาสอบเป็นผู้ดำเนินการของกระทรวงสาธารณสุขผ่านได้ หากอ่านหนังสือมา จะมีหนังสือคู่มือ 1 เล่มสำหรับผู้ดำเนินการสปา หากตีความดีก็สอบผ่าน แต่ปัญหาในสปาไม่ได้มีเท่านั้น ผู้ดำเนินการควรต้องมีการคัดกรองตั้งแต่การสมัครเข้าไปสอบ หากต้องการผู้ดำเนินการตัวจริงที่จะมาพัฒนาธุรกิจสปาได้อย่างแท้จริง ก็ต้องมีมาตรฐานจริงจัง ไม่ใช่ใครก็สอบผ่านเอาใบประกาศนียบัตรกัน ก็จะไม่มีประโยชน์อะไร
4. ต้องพัฒนาผู้ให้บริการให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านภาษาอังกฤษหากจะไปต่างประเทศ สร้างความแข็งแกร่งในเรื่องการให้บริการ ส่วนมากจะอ่อนการปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างชาติ อ่อนภาษา แต่เก่งปฏิบัติ แต่หากถามทฤษฎีจะไม่รู้เรื่องกายวิภาคศาสตร์ซึ่งก็ควรจะต้องมีความรู้บ้าง เช่น รู้ทฤษฎีร้อยละ 30 ปฏิบัติร้อยละ 70 เพราะผู้ที่มาทำงานเป็นผู้ให้บริการส่วนใหญ่จะไม่สนใจเรื่องทฤษฎี ควรต้องรู้ระบบของกายวิภาคศาสตร์บ้าง ไม่ว่าจะเป็นนวดหน้า นวดตัว หากรู้จะทราบถึงการนวดที่ดีทำได้อย่างไร ไม่ดีเป็นอย่างไร และจะมีผลต่อลูกค้าอย่างไร
5. ผู้ให้บริการที่ไปทำงานต่างประเทศได้ ต้องเป็นผู้ที่มีฝีมือดี ผ่านการเป็นผู้ให้บริการมาก่อนอย่างน้อย 2-3 ปี หากไปทำงานแบบมีประสบการณ์น้อย เช่น ที่เกาหลีจะอยู่ไม่รอดเพราะคนเกาหลีนวดหนักมาก และบางแห่งก็อาจมีการค้าบริการทางเพศแอบแฝงอยู่ ผู้ให้บริการส่วนใหญ่ที่ประสบความสำเร็จคือไปทำงานในสปาจริงๆ ไม่ใช่ทำในร้านนวด
6. หาก AEC เปิด คนในอาเซียนก็จะเข้ามาทำงานในประเทศไทยและเป็นผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการได้ ซึ่งขณะนี้คนลาวกำลังมองหาช่องทางที่จะเข้ามาทำมากที่สุด ต้องการจะเข้ามาเป็นผู้ให้บริการในประเทศไทย จึง

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
เกี่ยวกับการพัฒนาแรงงานอาชีพของไทยให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของสถานประกอบการสปาใน ASEAN

ควรต้องทำสองตำแหน่งนี้ให้เป็นอาชีพสงวนเหมือนอาชีพช่างตัดผมที่สงวนไว้ให้คนไทยทำ หากชาวต่างชาติที่จะมาเปิดสปาในประเทศไทยก็เป็นการเพิ่มงานให้กับคนไทยที่ยังมีแรงงานอีกมากมายด้วย หากไม่ทำให้ทั้งสองตำแหน่งนี้สงวนไว้สำหรับคนไทย ชาวต่างชาติที่จะมาลงทุนสปาในประเทศไทยต่อไปก็อาจจะไม่จ้างคนไทยเลย เพราะนิสัยคนไทยก็ขี้เกียจ นอกจากนี้ยังมีการนำใบประกาศนียบัตรของผู้ดำเนินการที่เป็นคนไทยมาวางไว้ที่สปาให้เห็น ซึ่งเป็นเพียงรูปร่างแต่ในนามเท่านั้น ซึ่งปัจจุบันนี้ก็มีบ้าง เช่น สปาโรงแรม 5 ดาวในประเทศไทยที่มีพนักงานต่างชาติหมด แต่ใบที่นำส่งกระทรวงเป็นคนไทย คือมีการขายใบประกาศนียบัตรของผู้ดำเนินการกัน หรือบางครั้งรับคนไทยมาเป็นผู้ดำเนินการแต่ความสามารถไม่ถึงขั้น จึงต้องจ้างคนต่างชาติมาทำงาน เช่น ในคูโบผู้ให้บริการที่นวดไทยก็จะเป็นคนฟิลิปปินส์ทั้งสิ้น ไม่มีคนไทย เพราะคนฟิลิปปินส์มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

7. หาก AEC มีการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี เช่น หากคนไทยไปทำงานสิงคโปร์ได้ คนสิงคโปร์มาทำงานไทยได้ โดยไม่ต้องมี Work Permit เหมือนทาง EU หากแต่ละฝ่ายยอมรับมาตรฐานบุคลากรของกันและกันได้ แรงงานสปาไทยจึงต้องพยายามหาทางยกระดับแรงงานให้ได้ เพื่อให้ถึงมาตรฐานของทุกประเทศและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สปาในทุกประเทศต้องการแรงงานไทยเพราะมีราคาถูก แต่ขณะนี้แรงงานอินโดนีเซียถูกกว่า ดังนั้น แรงงานไทยก็ควรต้องมุ่งเน้นไปที่ตลาดเฉพาะส่วน (Niche Market) ที่เป็นตลาด Premium ที่มีราคาสูง

8. โอกาสของธุรกิจสปาของประเทศไทยมีมากหากเปรียบเทียบกับประเทศอื่นใน ASEAN ประเทศไทยแม้จะมีสังคมคล้ายกับประเทศอื่นใน ASEAN และประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย หรือฟิลิปปินส์ ก็จัดว่าเป็นประเทศซึ่งมีการพัฒนาในด้านของสปาไม่น้อยไปกว่าไทย แต่ต่างกันที่ลักษณะของคนไทยในด้านการบริการที่มีใจให้บริการมากกว่า ลักษณะการทำงานบริการของพนักงานจะแตกต่างกัน อีกทั้งประเทศอื่นก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่สนับสนุนสปามากเท่าประเทศไทย ประเทศไทยมีทุกกระทรวงที่สนใจและมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะมากหรือน้อยก็ตาม ประเทศไทยเป็นประเทศที่รัฐบาลเอื้อมาก ซึ่งนั่นคือความได้เปรียบส่วนหนึ่ง และภูมิปัญญาไทยเองก็มีข้อปดิกย่อยและละเอียดอ่อนมาก ยกตัวอย่างนวดไทย หากกล่าวถึงนวดไทย นวดจีน นวดญี่ปุ่น นวดอินเดีย และนวดบาหลี การนวดไทยจะมีท่วงท่ามีวิธีการให้บริการที่ละเอียดมากกว่า มีทำนวดมากกว่ามาก ขณะที่ความรู้ของการแพทย์แผนไทยและภูมิปัญญาต่างๆของไทยก็ได้ถูกนำมาบูรณาการเข้ากันด้วย เมื่อเข้าสู่ AEC แรงงานอาชีพสปาของไทยก็มีโอกาสสูงที่จะเป็นที่ต้องการของผู้ว่าจ้างใน ASEAN แต่ต้องทำมาตรฐานของธุรกิจสปาและบุคลากรสปาของไทยที่ถูกต้องและได้มาตรฐานสากล ซึ่งสมาคมต่างๆเกี่ยวกับสปาก็กำลังช่วยกันคิดอยู่ และพยายามผลักดันเป็นกฎหมายที่เป็นรูปธรรมต่อไป แต่มาตรฐานดังกล่าวจะแตกต่างจากมาตรฐาน Spa Grading ของกระทรวงสาธารณสุขที่จะเน้นในด้านของสุขภาพและความปลอดภัยเป็นหลัก แต่ในเชิงของ ASEAN ต้องมองในเรื่องของการท่องเที่ยว และนำเอา

ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
เกี่ยวกับการพัฒนาแรงงานอาชีพของไทยให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของสถานประกอบการสปาใน ASEAN

พื้นฐานของ ISO มาประกอบแต่ไม่เอามาทั้งหมด เพราะหากจะทำละเอียดแบบ ISO ก็ทำไม่ไหว เพราะจะเอาละเอียดลงไปถึงอุณหภูมิของน้ำที่ต้องใช้ อุณหภูมิของในห้อง Steam และ Sauna ซึ่งทำให้การทำงานจะยากขึ้น และในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเรามุ่งเน้นก็คือ ความปลอดภัย ความสะอาดสบาย และความจรรโลงใจ ก็คือ สิ่งที่นักท่องเที่ยวจะเข้ามาแล้วได้รับ

9. ในอนาคตการแข่งขันทางการค้าจะสูงขึ้นเรื่อยๆและจะยากขึ้น เพราะฉะนั้นการที่เราเป็น AEC ก็คือการพยายามสร้างกลุ่มการค้าเหมือน EC ซึ่งตรงนี้ไทยก็มีจุดเด่นเรื่องภูมิปัญญาของไทยในเรื่องของสปา แต่การที่ AEC ไปกันเป็นกลุ่ม และสามารถดึงนักท่องเที่ยวเข้ามาก่อน แล้วพอมายู่ในกลุ่มประเทศ ASEAN ก็เป็นหน้าที่ของแต่ละประเทศที่ต่างก็จะต้องแสดงจุดเด่นของตัวเองออกมา หากสปาไทยเป็นที่นิยมมาก แรงงานอาชีพของไทยก็จะเป็นที่นิยมไปด้วย แต่ก็ต้องมีคุณภาพถึงมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในกลุ่ม ASEAN ด้วย

10. คุณภาพบุคลากรสปายังต้องมีการพัฒนาอย่างจริงจัง มีสถานศึกษาที่ให้การศึกษาด้านสปาอย่างถูกต้องด้วยมาตรฐานเชิงสุขภาพอย่างแท้จริง เพราะคนไทยมีพรสวรรค์ในการใช้มือซึ่งมีความพลี้มาก และมีน้ำหนักในการนวดดี คนไทยโตมาโดยการดูแลครอบครัว สมัยเด็กๆก็นวดพ่อแม่ ไม่มีแรงมือก็ใช้เท้าเหยียบ และพ่อแม่จะเป็นคนสอนเรา ให้เหยียบตรงนี้ ลงน้ำหนักแบบนี้ หากมีการจัดการเรียนการสอนระหว่างคนไทยกับต่างชาติ คนไทยจะเรียนได้เร็วกว่ามาก มีการใช้มือที่มีความพลี้มของมือไปตามเส้นสายต่างๆ มีความเข้าใจโดยที่ยังไม่ต้องสอนเส้นประธานสิบด้วยซ้ำ ขณะที่ชาติอื่นไม่มีหลัก ใช้มือนวดไปแต่ไม่มีการลงรายละเอียดว่านี่คือทำไค ทำกับเส้นตรงจุดใด ซึ่งต่างชาติจะมีเพียงนวด ประคบ พอก ขัดเท่านั้น

11. หากผู้ให้บริการไทยสามารถพัฒนาฝีมือและภาษาอังกฤษของตนเองให้ดี มีมาตรฐาน ความต้องการจ้างแรงงานอาชีพไม่ได้มีเฉพาะในประเทศสมาชิก ASEAN แต่มีหลายประเทศที่มีสปาไทยเปิดและต้องการแรงงาน เช่น ที่สหรัฐฯ อิตาลี อังกฤษ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย ตะวันออกกลาง และทุกประเทศใน ASEAN ก็มีสปาไทยทั้งสิ้น ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่ใช้คนไทยทำและไม่ใช้ผู้ให้บริการคนไทย

12. ศักยภาพในการผลิตแรงงานสปาป้อนสู่ ASEAN คิดว่าไทยสามารถผลิตได้ แต่มีปัญหาที่สปาเป็นธุรกิจสีเทา คือผู้ให้บริการที่เป็นหญิงไทยส่งออกไปนอก ก็มักจะถูกมองว่าเป็นธุรกิจแอบแฝงให้บริการทางเพศไม่เป็นธุรกิจสีขาว 100% แต่เท่าที่ไปตรวจในฐานะคณะกรรมการรับรองมาตรฐานสปา ถ้าเป็นสปาระดับมือทองจะไม่มีธุรกิจแอบแฝงเพราะควบคุมเข้มมาก นอกจากนี้ หากภาครัฐกับเอกชนร่วมมือกันให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยอาจแต่งตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อให้ง่ายต่อการประสานงานจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสปาซึ่งมีอยู่หลายหน่วยงาน และปรับปรุงมาตรฐานสปาให้ดีขึ้น คิดว่าแรงงานสปาของไทยแข่งขันใน ASEAN ได้

3.4 ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับแนวทางในการยกระดับและส่งเสริมสถานประกอบการสปาไทยให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน

ตารางที่ 4.77 สรุปความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยเกี่ยวกับแนวทางในการยกระดับและส่งเสริมสถานประกอบการสปาไทยให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน

<p style="text-align: center;">ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย เกี่ยวกับแนวทางในการยกระดับและส่งเสริมสถานประกอบการสปาไทย ให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน</p>
<p>1. ก่อนอื่นต้องทำให้แนวคิดไทยกับสปาไทยมีความชัดเจนก่อน ภาครัฐยังเสนอไม่ตรงจุดกับที่ผู้ประกอบการต้องการ อีกทั้งยังไม่เข้าใจว่าตกลงต้องการจะส่งเสริมการนวดไทยหรือสปาไทยซึ่งต่างกัน ลูกค้าต่างชาติเข้ามาใช้บริการก็จะสับสนว่าสปาไทยมีอะไรบ้างและสถานที่ใดที่เป็นสปาและไม่ใช่สปา ในเชียงใหม่มีร้านนวดไทยที่จดทะเบียนถูกต้อง 80 แห่ง ไม่นับที่ไม่จดทะเบียนอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่ทราบตัวเลข ซึ่งในจำนวนที่มาจดทะเบียนเป็นสปาเพื่อสุขภาพ 48 แห่ง ก็ทำเหมือนสปาบ้างไม่เหมือนบ้าง คือมีกฎแต่ไม่เคร่งครัด และการเปิดสปาเพื่อสุขภาพนั้นยากเพราะการลงทุนสูงกว่าร้านนวด การจดทะเบียนสปาที่ยากกว่าร้านนวดเพราะมีการตรวจสอบละเอียดมากกว่า</p> <p>2. ต้องทำเอกลักษณ์สปาไทยขึ้นมา คำว่าสปากับนวดไม่เหมือนกัน สปาไม่ใช่ของไทย เป็นของยุโรป แต่เราจะทำเอกลักษณ์ขึ้นมาให้เป็นสปาไทย หนึ่งในสปาไทยก็ควรมีนวดแผนไทยอยู่ในนั้นด้วย แต่จะไม่รวมในเรื่องของการรักษา เป็นคนละเรื่องกับแพทย์แผนไทย แต่ขณะนี้ภาครัฐเองก็เอาไปปนกันหมด เมื่อปนกันก็กลายเป็นทำให้ลูกค้าสับสน ผู้ประกอบการเองก็สับสน นวดไทยเป็นทั้งส่วนหนึ่งของสปาและการรักษาแบบแพทย์แผนไทย ทำให้ผู้ประกอบการในขณะนี้เล็งที่จะไปเปิดเป็นนวดไทยเพราะง่าย ทำให้สปาไทยไม่เดินหน้า การนำเอาสปาซึ่งเป็นของตะวันตกมาผนวกกับภูมิปัญญาของไทยก็ต้องทำให้มีเอกลักษณ์ของสปาไทยขึ้นมา แต่ก็ยังไม่ชัดเจนว่าสปาไทยจะต้องมีอะไรบ้าง จะมีก็เพียงในเรื่องของการทำ Spa Grading ซึ่งเป็นเรื่องของสถานที่ คุณภาพของพนักงาน บรรยากาศ ซึ่งเป็นเรื่องของรูป รส กลิ่น เสียง ก็เหมือนของชาติตะวันตก ซึ่งสุดท้ายก็ก็ต้องมาปรับให้เป็นสปาไทย ซึ่งสปาไทยก็ต้องมีข้อกำหนดออกมาว่า หากจะใช้คำว่าสปาไทยจะต้องเป็นอย่างไร เพราะบางคนก็เปิดสปาในสโตร์ญี่ปุ่นหรือสโตร์เกาหลีอยู่ในประเทศไทย ซึ่งจะถือเป็นสปาไทยด้วยหรือไม่ เนื่องจากมีองค์ประกอบทุกชนิดเหมือนสปาไทย ยกเว้นการตกแต่งที่เน้นเป็นแบบนั้นๆ ซึ่งขณะนี้สปาเพื่อสุขภาพก็มีเพียงมาตรฐานของ Spa Grading ก็แยกเป็นเพียงการมีที่พัก (พวก Resort กับ Hotel) และไม่มีที่พัก (พวก Day Spa ที่เป็น Stand Alone) ซึ่งก็ไม่ถูกต้องทั้งหมดนัก</p> <p>3. การจัดตั้งเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาต้องให้หน่วยงานของรัฐ กระทรวงต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสปาร่วมมือและเจรจากันมากกว่าเดิม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของผลิตภัณฑ์ บุคลากรในสปา สถานที่ หลักสูตร</p>

**ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
เกี่ยวกับแนวทางในการยกระดับและส่งเสริมสถานประกอบการสปาไทย
ให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน**

กระทรวงใดจะรับผิดชอบ มีทั้งกระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งไม่ค่อยทำงานร่วมกันมากเท่าที่ควร ต้องชัดเจนในเรื่องการควบคุมดูแลในแต่ละเรื่อง ผู้ที่จะเปิดโรงเรียนสอนสปาต้องขอระเบียบการจัดตั้งโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ แต่หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการอนุมัติก็ใช้ไม่ได้ ต้องให้กระทรวงสาธารณสุขอนุมัติและรับรองอีกรอบ ซึ่งกระทรวงก็ไม่มีผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคือประมาณสิบกว่าปีแล้วก็ยังหาผู้เชี่ยวชาญที่จะรับรองหลักสูตรไม่ได้ ซึ่งก็อาจตั้งเป็นคณะกรรมการจากผู้เชี่ยวชาญต่างๆก็ได้ เวลาผ่านไป 10 ปีแล้วก็ควรที่จะสามารถตั้งผู้เชี่ยวชาญขึ้นมาได้ทีให้มาดูแลหลักสูตร คือภาครัฐจะไปช้ากว่าเอกชน เช่น เปิดโรงเรียนเชียงใหม่สปาอาคาเดมี่ ส่งหลักสูตร Facial Treatment ไป ซึ่งเป็นหลักสูตรที่อิงจากของอังกฤษ หลักสูตรก็ไม่ได้รับรองเนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขไม่มีผู้เชี่ยวชาญที่จะตรวจ รับรองได้เพียงสองหลักสูตรคือมวยไทยกับมวยไทย ได้เพราะเอาไปอิงกับหลักสูตรแพทย์แผนไทย เพราะแพทย์แผนไทยมีหลักสูตรที่เข้มข้น นำไปอิงกับหลักสูตรมวยไทย 150 ซม. 80 ซม. 60 ซม. หลักสูตรมวยไทย 150 ซม. 80 ซม. 60 ซม. ดังนั้น หลักสูตร Facial Treatment ถ้าสอนไป ก็มีกระทรวงศึกษาธิการรับรองแห่งเดียว แต่เมื่อผ่านขั้นตอนของกระทรวงศึกษาธิการได้ซึ่งก็ไม่ใช่ง่าย ต้องมีการมาตรวจสอบที่มีคณะผู้ตรวจจากคณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ สสจ.จังหวัดเชียงใหม่ มาตรวจ ถึงจะผ่านให้เปิดสอนได้ แต่กระทรวงสาธารณสุขกลับไม่รับรอง ทุ้งๆที่บางส่วนของกระทรวงศึกษาธิการก็เป็นบางส่วนของกระทรวงสาธารณสุขที่เข้ามาตรวจ มีปัญหาคือกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รับรองมาตรฐานสปา หากเป็นลูกค้าต่างชาติมาเรียนก็เอาไปใช้ได้ในประเทศ แต่ลูกค้าที่จะใช้ในประเทศไทยหากเป็นหลักสูตรนี้ นักเรียนเรียนจบไปได้ใบประกาศนียบัตรจริงแต่กระทรวงสาธารณสุขไม่ยอมรับ เพื่อรับรองมาตรฐาน ถือว่าใช้ไม่ได้ ต้องเป็นหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขรับรองด้วย ดังนั้น ผู้เรียนก็จะได้เพียงหลักสูตรมวยไทยเท่านั้น ก็คือต้องเป็นหลักสูตรมวยไทยที่ผ่านกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุขแล้วเท่านั้น จึงถึงว่าเป็นผู้ให้บริการ 1 คนในสปา หน่วยงานดูแลซับซ้อน สับสน ไม่ชัดเจน มีหน่วยงานเจ้าภาพหลายแห่งดูแล

4. ต้องเลือกสถานประกอบการที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้คนต่างชาติมั่นใจที่จะมาเรียนกับกฎหมายไทยติดขัดก็ต้องแก้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งโรงเรียน เพราะภาคเอกชนรู้สึกว่ายาก มีกฎระเบียบมากเกินไป ในขณะที่ภาครัฐคือกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเปิดสอนเปิดง่าย และยังเป็นการแข่งขันกันเอง

5. สมาชิกสมาคมสปาต่างๆในประเทศไทยควรรวมกันไปออก Road Show ในต่างประเทศ หางบประมาณจากทางภาครัฐมาช่วยในการออกไปต่างประเทศ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัด อาจไม่ต้องเสียค่าเช่าพื้นที่ หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่ติดต่อกับกรมส่งเสริมการส่งออกโดยตรง เช่น สมัครงานทางพาณิชย์จังหวัด ไม่ได้สมัครงานกรมส่งเสริมการส่งออกโดยตรง ก็จะได้ค่าค้นหา

**ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
เกี่ยวกับแนวทางในการยกระดับและส่งเสริมสถานประกอบการสปาไทย
ให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน**

แสดงสินค้าที่ถูกลงเช่น งาน TTM TTF ก็ไม่ได้เสียค่าพื้นที่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดได้เข้ามาช่วยสมาคมสปาในการซื้อพื้นที่แล้วให้สมาคมฯ ไปจัด เช่น มีไปจัดที่สิงคโปร์ ซึ่งอนาคตอาจจะมีไปที่พม่า นอกจากนี้ ยังมี ISMED ที่ช่วยเหลือ โดยเน้นในเรื่องของการทำ Ten Supreme Spa ทั่วประเทศ โดยให้สปาช่วยกันคิด Creative Treatment ที่เป็นภูมิปัญญาไทย สำหรับขายขึ้นมา เป็นการให้สปาคิดนวัตกรรมส่งไปประกวด และหากสำเร็จสมาคมฯ ก็สามารถที่จะนำไปออก Road Show ในต่างประเทศได้ ซึ่งจะทำให้สปาไทยเป็นที่รู้จักพร้อมกันนั้นก็จะได้ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงการมีสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพด้านสปาที่มีเปิดสอนในประเทศไทยด้วย

6. ประเทศไทยมีสถานประกอบการสปาจำนวนมาก มีแรงงานที่มีฝีมือ ทักษะ บริการดี สามารถสร้างรายได้จากสปาให้กับประเทศได้มหาศาล แต่ก่อนที่จะยกระดับสถานประกอบการสปาไทยให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาได้นั้น ต้องให้ความสำคัญต่อคุณภาพของสปาของตนก่อน เพื่อยกระดับให้นักท่องเที่ยวยอมจ่ายค่าบริการมากขึ้น ในแง่ของคุณค่าของการบริการ (Better Value) เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลให้ได้ก่อน

7. โรงเรียนสอนสปาหลายแห่งในประเทศไทยอาจจะสอนสปาเป็นภาษาอังกฤษไม่ได้ ก็ควรหันไปมุ่งเน้นการผลิตแรงงานเพื่อใช้ในประเทศเสียก่อน เพราะยังมีไม่เพียงพอ และควรมุ่งให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการสปาในประเทศไทย เพราะหากให้บริการนวดไทยในต่างประเทศได้เหมือนนวดในประเทศไทย นักท่องเที่ยวจะเข้ามาท่องเที่ยวหรือมารับบริการในประเทศไทยน้อยลง

8. ก่อนที่จะยกระดับเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคได้ ก็ควรต้องทำการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ สปาไทยให้มากขึ้นให้ได้ก่อน เรายังทำงานแบบไทยๆ อยู่ คือการประชาสัมพันธ์ยังน้อย ภาคเอกชนมีการประชาสัมพันธ์พอสมควรแต่ก็ได้เฉพาะตัว เพราะฉะนั้นในการประชาสัมพันธ์โดยรวมในระดับประเทศของอุตสาหกรรมสปาในประเทศไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็น หากเข้าไปดูใน CNN จะเห็นว่ามาเลเซีย สิงคโปร์ จะโฆษณามาก นั่นคือเขาต้องการนักท่องเที่ยว เขาโฆษณาประเทศเขาเลย เขาจะเปลี่ยนสโลแกนเขาทุกปี มีอันใหม่อยู่เป็นประจำ แต่ของประเทศไทยเราไม่เคยเห็น อีกตัวอย่างคือกระทรวงสาธารณสุขจะมีตราที่เป็น Logo รับรองมาตรฐานสถานประกอบการสปา คนไทยเองก็ยังไม่ค่อยรู้จัก คิดว่าที่รู้จักไม่น่าจะถึงร้อยละ 10 ขณะเดียวกัน Logo นั้นก็มีแบบเหมือนกัน ทั้งนวดเพื่อสุขภาพ นวดเพื่อเสริมสวย และไม่มีภาษาอังกฤษ ฉะนั้น ชาวต่างชาติก็จะไม่รับรู้ ถ้าหากเรามีก็ควรต้องคิดว่าสิ่งที่มีจะสร้างประโยชน์อะไรขึ้นมาได้บ้าง ให้ใครได้บ้าง ได้ครบถ้วนเพียงใด ทำแล้วก็ควรจะต้องได้ประโยชน์มาก เพราะเสียงบประมาณทำไปแล้ว หากมีอธิบายอยู่เพียงในหนังสือหรือเอกสารก็จะไม่มีประโยชน์อะไร

9. อย่างแรกก็คือต้องเฟ้นหาบุคลากรผู้สอน หากมีบุคลากรผู้สอนในระดับหนึ่งแล้วพัฒนาบุคลากรเพื่อเป็นผู้สอนต่อ พัฒนาหลักสูตร และทำกันอย่างจริงจัง ประเมินผลอย่างจริงจัง คิดว่าจำเป็นต้องมีโครงการนำ

**ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
เกี่ยวกับแนวทางในการยกระดับและส่งเสริมสถานประกอบการสปาไทย
ให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน**

รื่องให้เกิดผลขึ้นและให้กลุ่มนี้กลุ่มแรกที้ออกไปสู่อุตสาหกรรมสปา ให้ไปเป็นกระบอกเสียงให้ เช่น หากมหาวิทยาลัยจะทำโครงการนี้ก็เป็นโครงการนำร่องก็ควรเริ่มทำไปได้เลย แล้วส่งคนกลับเข้าไปสู่อุตสาหกรรมสปา แล้วติดตามประเมินผล โดยต้องทำโดยเร็วหากทำช้าจะแพ้ประเทศอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้ทุกประเทศใน ASEAN กำลังตื่นตัวกันมาก เพราะไม่ต้องการแพ้ไทย ข้อเสนอหลายประการที่สมาคมสปาของไทยนำเสนอไปในที่ประชุม ประเทศอาเซียนอื่นๆก็ค้านกันมาก เพราะกลัวจะทำกันไม่ได้

10. หากประเทศไทยสามารถสร้างโครงการอะไรขึ้นมาแล้วทำให้เป็นที่กล่าวขวัญถึงและเป็นที่ยอมรับของประเทศอื่น ซึ่งจำเป็นที่ต้องมีมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งซึ่งไม่ใช่มาตรฐานขั้นต่ำ ก็ต้องสูงกว่ามาตรฐานขั้นต่ำขึ้นมา ต้องสูงกว่ามาตรฐานของแต่ละประเทศ รวมถึงประเทศไทยเองด้วย ดังนั้น จะต้องจัดทำมาตรฐานสปาของประเทศไทยขึ้นมา เช่น ASEAN Standards ในขณะเดียวกันสิ่งที่ร่างขึ้นมาก็ต้องได้รับการยอมรับจากประเทศอื่นๆด้วย หากทำได้การจะเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคก็ไม่น่าจะยากเกินไป

11. จะต้องมีความพยายามแล้วต้องกำหนดข้อมูลรายละเอียดว่าสิ่งที่สถานประกอบการจะปรับเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาได้นั้นมีอะไรบ้าง คุณภาพมาตรฐานอ้างอิงจากอะไร กระทรวงสาธารณสุขคือมาตรฐานส่วนหนึ่งทีควรจะอ้างอิงด้วย แต่นอกเหนือจากนั้นก็ต้องมีเรื่องของการบริหารจัดการการตลาดและบุคลากรที่มีใจรักการบริการด้วย หากไม่มีก็จะไม่ประสบความสำเร็จ และสิ่งที่เป็นกังวลคือบุคลากรทีได้รับการฝึกอบรมออกจากสถาบันฝึกอบรมสปาไปแล้ว ก็จะต้องสามารถไปสร้างความสำเร็จให้กับผู้ว่าจ้างได้ด้วย

12. ถ้าต้องการเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาใน ASEAN เพื่อผลิตคนเข้าสู่ ASEAN ก็ต้องมาคัดเลือกหลักสูตร มาตรวจสอบว่าสปามีครูผู้สอนจริงหรือไม่ ครูผู้สอนที่มีวุฒิภาวะทีสอนคนได้ สถานที่เปิดสอนต้องขออนุญาตเปิดไม่ยากเกินไป อาจใช้สถาบันการศึกษาของรัฐบาลหรือเอกชนก็ได้ โดยเริ่มจากภาครัฐก่อนให้ช่วยทำเรื่องนี้

13. การที่สถานประกอบการสปาของไทยต่างๆจะยกระดับตัวเองขึ้นมาเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคเพื่อเปิดสอนเป็นไปได้อีก ต้องอยู่ที่ความพร้อมหลายด้าน สถานที่ของสถานประกอบการทีให้บริการลูกค้าก็สอนไม่ได้ ต้องมีสถานที่ต่างหาก ต้องมีห้องสำหรับปฏิบัติการ มีห้องวิชาการ ครูผู้สอนทีมีฝีมือ ภาครัฐเองก็ต้องให้การสนับสนุน และต้องมีงบประมาณมาช่วยเพื่อให้มีความพร้อมและเป็นไปได้ รัฐไม่ต้องไปลงทุนทำเองตั้งแต่ต้นนับหนึ่งใหม่ ให้เอกชนทำ เป็นทางทีภาครัฐไม่ต้องไปเสียงบประมาณมาก เป็นการลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง เพราะว่เอกชนมีความพร้อมทีจะผลิตบุคลากรให้ได้ และต้องให้ผู้เรียนเขารู้ว่หากจบจากที่นี่ดี ถือว่มีคุณภาพ เพราะภาครัฐของไทยให้การรับรองและ

**ความคิดเห็นของเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทย
เกี่ยวกับแนวทางในการยกระดับและส่งเสริมสถานประกอบการสปาไทย
ให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน**

สนับสนุน

14. หากจะยกระดับสถานประกอบการสปาไทยให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาค การทำประชาสัมพันธ์ต้องทำให้ทั้งคนไทยด้วยกันเองและต่างชาติได้ทราบ ซึ่งปัจจุบันคนส่วนใหญ่ก็ยังไม่ค่อยทราบว่าสปาไทยมีข้อดีอย่างไร หน่วยงานภาครัฐควรจะต้องประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เรื่องการทำประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจและมีภาพลักษณ์ที่ดีไปทั่วโลกยังน้อยมาก มีเพียง ททท. ที่ทำ แต่ที่ทำไปอย่างมากที่สุดก็เป็นเพียงไปนวดในลักษณะที่เผยแพร่ออกไป ซึ่งก็ยังไม่ใช่สปาที่แท้จริงอยู่ดี ยังไม่มีที่ไปถึงต่างประเทศแล้วมีแสดงการนวดไทย โดยนวดแบบไปให้เกิดความเข้าใจว่า คำว่าสปาไทยมีความหมายอย่างไร สนับสนุนให้คนต่างชาติเกิดความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวในเชิงสุขภาพยังมีน้อยมาก ทั่วๆที่เรามีความพร้อมมาก ทั้งด้านกายภาพของทุกจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย เรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดก็มีมาก เพราะฉะนั้นสปาไทยยังสามารถช่วยทำให้เกิดภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยได้